

מסכת תמורה

פרק א'

א. הכל ממירם, אחד אנשימים ואחד נשים. לא שאדם רישי לחייב, אלא, שאם המיר, מומר, ווסף את הארבעים. הכהנים מmirים את שלהם, וישראל mirים את שלהם. אין הכהנים mirים לא בחתאת ולא באשם ולא בבכור. אמר רבי יוחנן בן נורי, וכי מפני מה אין mirים בבכור. אמר לו רבי עקיבא, חטא ולאם מתנה לכחון, והבכור מתנה לכחון. מה חטא ולאם אין mirים בו, אף הבכור לא ימירנו בו. אמר לו רבי יוחנן בן נורי, מה לי איינו מmir בחתאת ובאשם, שאין זכין בנו בתייהם. תאמר בבכור, שאין זכין בו בתייו. אמר לו רבי עקיבא, והלא כבר נאמר, וזה הוא ותמורתו יהי קדש (ויקרא כז), היכן קדשה חלה עליו, בבית הבעלים, אף אםורה בבית הבעלים:

ב. mirין מן הבקר על הצאן ומן הצאן על הבקר, מן הכבשים על העזים ומן העזים על הכבשים, מן הזכרין על הגזברות ומן הגזברות על הזכרים, מן התמים על בעלי מומין ובעלי מימין

על הפתמים, שגא אמר (שם), לא יחליפו ולא ימיר אתו טוב ברע או רע בטוב. איזהו טוב ברע, בעלי מומין שכבר קדשו את מומם. ממיריהם אחד בשנים ושנים באחד, אחד במאה ומאה באחד. רבינו שמואל אומר, אין ממיריהם אלא אחד באחד, שגא אמר (ויקרא כז), וזה הוא ותמותתו, מה הוא מיוחד, אף תמותתו מיוחדת:

ג. אין ממירין אברים בעברים ולא עברים באברים, ולא אברים ועברים בשלמים ולא בשלמים בהן. רבינו יוסי אומר, ממיריהם אברין בשלמים ולא בשלמים באברין. אמר רבינו יוסי, וכלא במקדשין, האומר רגלה של זו עולה, כליה עולה, אף כשי אמר רגלה של זו תחת זו, תהא כליה תמורה תפחתה:

ד. אין המדע מטעם אלא לפि חשבון. אין מהחמצ מהחמצ אלא לפি חשבון. אין המים השאובים פוסליין את המקונה אלא לפி חשבון:

ה. אין מי חטא געשין מי חטא אלא עם מפן אחר. אין בית הפרס עושה בית הפרס, ולא תרומה אחר תרומה, ולא תמורה עושה תמורה, ולא הוילד עושה תמורה. רבינו יהודה אומר, הוילד עושה תמורה. אמרו לו, קדש עושה תמורה, לא הוילד ולא תמורה עושין תמורה:

ו. הַעֲופּוֹת וְהַמְּנֻחָות אֵין עוֹשִׁין תָּמָרָה, שֶׁלֹּא נִאָמֵר אֶלָּא (וַיִּקְרָא
כֵז) בְּבַהֲמָה. הַצְבּוֹר וְהַשְׂתָּפִים אֵין עוֹשִׁים תָּמָרָה, שֶׁנִאָמֵר (שם),
לֹא יִמְיר אֲתָה, יְחִיד עוֹשֶׁה תָּמָרָה, לֹא הַצְבּוֹר וְלֹא הַשְׂתָּפִים עוֹשִׁים
תָּמָרָה. קָרְבָּנוֹת בְּדַק הַבַּיִת אֵין עוֹשִׁין תָּמָרָה. אָמֵר רַبִּי שְׁמֻעוֹן,
וְגַלְאָה מְעֵשֶׂר בְּכָל קַיִם, וְלֹא יֵצֵא, לְהַקִּישׁ אֶלְיוֹן, מַה מְעֵשֶׂר
קָרְבָּנוֹ יְחִיד, יֵצֵא קָרְבָּנוֹ צְבּוֹר. מַה מְעֵשֶׂר קָרְבָּנוֹ מִזְבֵּחַ, יֵצֵא
קָרְבָּנוֹת בְּדַק הַבַּיִת: